

Büha Waimu and

Piiblikil õpetus Bühast Waimust on inimetele rassem mõista, kui ükski teine usuline mõiste. Kuigi inimfilm ei ole Jumalat näinud ega võigi näha, kõneleb Piibel temast keelel, mida inimene võib mõista ja Jumalat endale ette kujutada. Piiblis nimetatakse Jumalat „meie Isaks“ (Matt. 6, 9) ja „Wanaks päewist“. Meist inimestest veldakse, et meie õleme Jumala näo järele loodud. Weel fergem on meil ette kujutada tema Poega, kes „oli Jumala nägu“, ja kes „ei arvanud saagiks olla Jumalaga ühesugune, waid loobus ise enese olust ja wõttis endale julase näo, saades inimeste jarnajeks“ Wil. 2, 6. 7.

Bühast Waimust ei kõnele Piibel mitte nii selgetes sõnades; Piibel ei tule meie piiratud mõistusele mõne selgitawa sõrdluse läbi abiks, waid jätab selle saladuse lahendamata. Seepärast meil ei tule ühegi teise mõtte juures sel määral oma mõtled wangi wõtta Kristuse sõnakuulmise alla, kui just selle küsimuse juures. (2. Kor. 10, 5.) See tähendab, meil tuleb oma kahtlew ja wastupanija mõistus waikima sundida ja nõnda kohtlase jüdamega Bühakirja teateid Büha Waimu kohta uskuda, nagu lapsed usuwad neile mõistmatuid asju, kui neile jeda jutustatakse.

Piibel kirjutab Bühast Waimust, wõrreldes jeda kõikjal asuwa wäena. „Kuhu pean ma minema sinu Waimu eest? Kui ma astuaksin taewa, siis oled sina seal; kui ma aseme peaksin tegema jurma walda, siis oled sina seal; kui ma wõtaksin koidu tiiwad ja elaksin wiimises mere otjas, siis sealgi ju käsi mind juhataks ja sinu parem käsi peaks mind kinni.“ Paul 139. Weel kirjeldatakse Büha Waimu tuulega, mille mõju küll tuntakse, kuid siiski ei teata „Kust ta tuleb ja kuhu ta läheb.“ Joh. 3, 8. Kui inimesed pärast pattulangemist ifka enam Jumalast eemaldusid, siis ütles Jumal: „Minu Waim ei pea mitte igawesti inimeste sees noomima, sest et nemad liha on.“ 1. Moos. 6, 3. Sellest nähtub, et Büha Waim tõmbus kurdade inimeste juurest eemale. Kuristik Jumala Waimu ja inimeste wahel laienes sel määral, et ifegi

Johannese jüngrid ei tunnud Büha Waimu, waldas Paulusele: „Meie ei ole kuulnud, kas Büha Waimu on.“ Ap. t. 19, 2.

See kurb olukord ei pidanud siiski nii jääma, waid Jumal lubas wiimisel ajal oma Waimu wälja walada kõige liha peale. Joel 3, 1. Kristuse läbi täideti see töötus tema taewaminemisel, nõnda kui kirjutatud on: „Tema on kõrgesse üles läinud ja on wangipõlwe wangi wiinud ja inimestele andeid annud.“ Ew. 4, 8. Suurim and oli Büha Waim, kellega osasaamise Kristus wõimaldas oma lastele, ja jeda enne olemata määral. Tullis Isa juurest, tema esimene ütlus oma jüngritele oli: „Wõtke Büha Waimu.“ Joh. 20, 20.

Kui tahame weenduda Büha Waimu olemasolus, siis selleks ei jätku päheõpitud teadmised, waid tema wägi peab awalduma meie elus. Bühakiri ütles meile: „Saage täis Waimu!“ Kui tahame olla Jumala lapsed, siis selle weende annab meile Jumal oma Waimu läbi. „Sest nii mitu kui Jumala Waimu läbi juhatakse, need sinaksed on Jumala lapsed. Seesama Waim tunustab meie waimuga, et meie õleme Jumala lapsed.“ Rooma 8, 14. 16.

Selle eesõiguise töi meile Kristus oma jurma ja wahemeheameti läbi. Büha Waimu wäljatawalamine nelipühil oli selle töötuse täitumine. Sellest annist pidid ka paganad osa saama, nii kui jeda tõendas Peetrus oma kaitsekõnes: „Aga kui ma hakkasin rääkima, langes Büha Waim nende peale, nõnda kui meiegi peale alguses.“ Ap. t. 11, 15. Seega iga usklik peab olema täidetud Büha Waimuga. Kaaswõtikleja, kas on sinul oja Bühast Waimust? Kristuse tulekul aratakse jurmust ainult need, kelle sees elab Büha Waim. „Aga kui selle Waim, kes Seesuse on jurmust üles aratanud, teie sees elab, siis wõtab see, kes Kristuse on jurmust üles aratanud, ka teie surelikud ihud elawaks teha, tema Waimu läbi, kes teie sees elab.“ Rooma 8, 11.

Kristliku kasvatuses eesmärk

„Meie mõisted kasvatuselt on liiga kitsad ja piiratud; me vajame sügavamalt arusaamist ja kõrgemat eesmärki. Tõeline kasvatus on rohkem kui mõne õppeaine õpetamine. Ta on rohkem kui ettevalmistamine mille elu jaoks. Tal on tege- mist kogu inimese olemusega ja kogu inimesele määratud olemasolu-perioodiga. Ta tähendab kehajõudude, mõistuse ja vaimuliku elu harmooni- list arenemist. Ta valmistab õpilast ette teenimis- röömude jaoks selles maailmas ja veel suurema teenimisröömu jaoks tulevas maailmas.“ „Education“, lk. 13.

Kristlik kasvatus peab sisaldama rohkem kui piibllilise õppeainete ja kirikuloo liitmist harilike koolide õppealale. Ta otsustab ja eesmärk on üldise teisjulguse. Tõeline kasvatus peab ülen- dama ristilöödud, ülestõusnud ja varsti jälle- tulevat Dnnistegijat. See on tõeline lunastus- teadus.

Me elame ajal, millal püütakse võita noorte südameid. Noortejuhid annavad välja miljoneid noorte kasvatamiseks, püüdes mõjutada mõnin- gaid kristlikke põhimõtteid hüljama ja vastu võtma rahvusliku üleoleku õpetust. Riisjulgusel ajal on meie kohus kasvatada advent-noori wal- gusekandjaks maailmas. Me peame oma noorte südamesse asetama viimise hoiatuskuulutuse huf- kuva maailma jaoks ja neile selgeks tegema, mil- line vastutus lasub neil. Selleks peame oma lapsed ja noored koguma oma koolidesse. Siin võib neid ette valmistada ligimese teenimiseks. Kuidas võime lasta oma lapsi kasvatada maa- ilma poolt, mis on määratud hukkumisele. Teg- kohustab meid tegema rohkem, kui tahame, et meie noored püsiksid advent-tões sellel hädasohtlikul ajal.

Seepärast tahaksin öelda, et kristliku kasva- tuse eesmärgiks on meie noorte päästmine ja nende ettevalmistamine kristlikult teenimiseks. Selle saavutamiseks Piibel peab omama õiget kohta kõigis meie koolis. Piibel, usun, on suurim kas- vatusvahend maailmas. Ta seisab kõigest inimeste kirjutatud raamatust kõrgemal, nagu taevast on kõrgemal maast. Meile öeldakse, et „Jumala Sõna on kõige tähtsam kasvatusraamat maailmas. Ta peab antama meie laste ja noorte kätte kui kõige suurem õpperaamat.“ „Councils to Teachers“, lk. 427.

Laulja ütleb: „Kui ju sõnad avanewad, an- nawad nad walguist, tehes arukaks kohtlasi.“ (Laul 119, 130. „Piibel kui kasvatuslik tegur on ilma mõistelejata. Ükski teaduslik töö ei ole nii kohane mõistuse arendamiseks kui tegelemine Piibli juurte tõdedega ja eluliste õpetustega. Kunagi ei ole trükitud teist raamatut, mis annaks niisuur- t

waimset jõudu, kui Piibel. Kõige suurema mõis- tusega mehed elsiwad ja satuwad segadusse, kui nad ei lasse endid juhtida Jumala Sõnast; nad ei wõi mõistelda Loojaga ega tema tööga. Kuid laste meeled haarata ja mõõta igawesi tõdesid, kaewata Jumala Sõna rikkas kaewanduses, siis ei muutu need kunagi wõimetuks.“ „Fundamentals of Christian Education“, lk. 84.

Kui Piibllile antakse õige koht meie kasvatus- töös, siis ta ei madalda õpilaste waimset ja wai- mulikku taset, waid, usun, tõstab need kõrgemale. „Ent õstige esiti Jumala riiki ja tema õigust, siis jeda kõike antakse teile pealegi.“

„Piibel on määratud raamatuks, mille järgi peab korraldatama mõistust ja juhitama hinge... Maailm on üle ujutatud raamatutega, mis paku- wad üldist teadmist, ning inimesed rakendawad oma mõistuse selliste teoste uurimisse, põlates kõige auwäärsema raamatu, mis võib neile anda kõige paremat arusaamist ja kõige täpsemaid mõis- teid.“ „Fundamentals of Christian Education“, lk. 395.

J. J. Robison,

S. B. Adv. Põhja-Euroopa Divisjoni Haridus- osakonna sekretär.

Kasvatuspäevaks

Hingamispäev, 3. juuni on ette nähtud kasva- tuspäevaks. Mõtleme sellel päeval oma lastele ning noortele ja oma misjonikoolile. Selle päeva jaoks materjal leidub käesolevas lehes. Seda võiks järg- mise kava järgi ette kanda.

1. Algulaul.
2. Palve.
3. Loeng: Kristliku kasvatuses eesmärk.
4. Jutlus teemal: Kasvatus ja adventliiku- mine.
5. Loeng: Kas vajame oma kooli?
6. Lõpulaul.
7. Korjandus kooli heaks.
8. Palve.
9. Laul: Önnista ja hoia.

Advent-usuühingute Usuteaduse Kooli võetakse uusi õpilasi 1939/40. õppe- aastaks. Lähemate teadete ja vasta- vate täitehtede saamiseks pöörduda koolijuhataja poole Merepuiestee 14-a, Tallinnas.

Kas vajame oma kooli

Advent-rahvas peab üle kogu maailma ülal palju kooli. See nõuab talt rohket pingutust ja suurt ohvrimeelsust. Võib tekkida küsimus: kas on kõige seda vaja. Kas ei võiks adventnoored jääda ilmlikes koolides.

Need küsimused on siis kõige paremini vastatud, kui teame, millised hädasõhud on ilmlikes koolides meie noorte jaoks.

Mõnede arvates on ainuõigeks erinevuseks ilmliku ja kristliku kooli vahel see asjaolu, et ühes õpetatakse Piiblit, teises aga mitte. Kuid see on juur ja raske wiga. On veel teisi olulisi erinevusi, mis on oma tagajärgedelt nii kaugeleulatuvad, et need isikud, kellel on lapsi kasvatada, ei tohi neid jätta tähele panemata. Misjagused on need erinevused.

Esiteks eesmärgid on erinevad. Ilmlikes koolis on eesmärgid üldiselt head. Seal taotletakse õpilase individuaalset eht isikupärast arenemist. See eesmärk on ka kristlikul koolil, kuid sellega liitub teine eesmärk, mis puudub ilmlikul koolil. See on täiuslikkus, jumalajarnatus. See tähendab õpilase iseloomu kujundamist vastavalt Jumala iseloomuomadustele. Jumala ideaal oma laste jaoks on seega kõrgem kui ükski inimlik mõte võib ulatuda. Mõni võib küsida: kas ei saa seda saavutada kodus ja koguduses ilma kooli kaasabit. Sellele küsimusele vastamiseks on vaja waadelda teist ja kolmandat erinevust ilmliku ja kristliku kooli vahel.

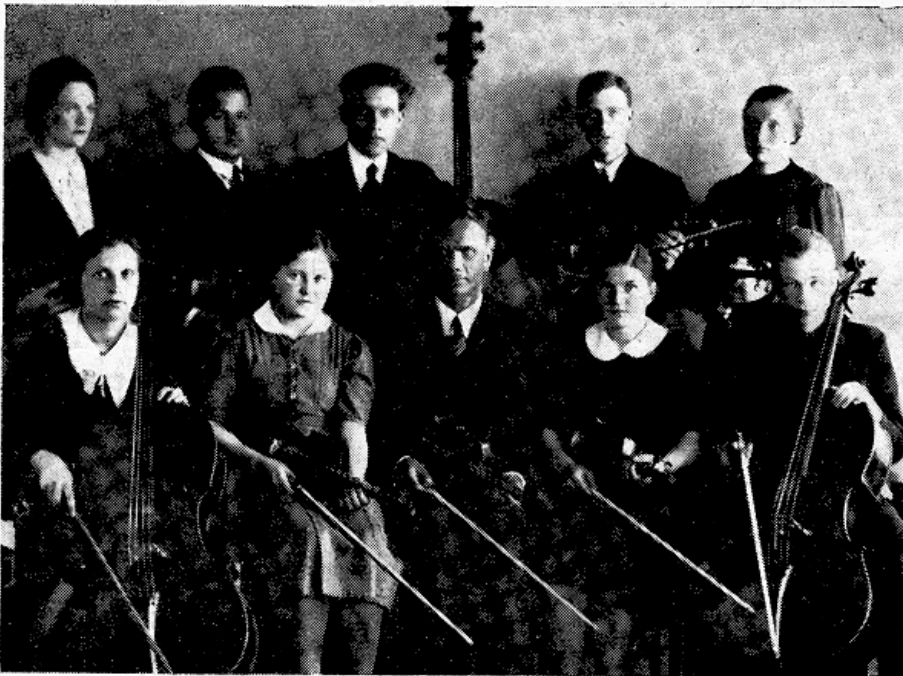
Teine erinevus seisneb kasutatavas mater-

jalis. Ilmlikest koolist jäetakse Jumala Sõna välja ning neis tarvitataw materjal on usuwastane. Palju materjali kirjanduse ja teaduse põllul on selline, mis kirjub maha Jumalat, tema sõna ja tema ideaale. Tõde loomise üle heidetakse kõrwale põlguse ja naeruga. Bildid koopaelanikust, kellest oletatakse, et ta on wäljendanud oma mõtteid käeliigutuste ja waewalise häälitsemise abil, on wäga üldised ajaloo-raamatuis ja jätawad õpilasele sügawa mulje, sest sellist koopaelanikku peetakse meie esiwanemateks. Paljudel muudel aladelgi on asju, mis ei ehita üles meie noorte iseloomu. Kuid wõidakse öelda, et oja materjali, mida tarwitatakse ilmlikes koolis, on wäga hea. Kindlasti on see nii, et seal on ka palju head, kuid on aga ka seda, mis on halb. Hädasõht, mis peitub sellises halwas materjalis, on liiga suur, et sellest wõiks waitides mööda minna.

Kolmas erinevus seisneb materjali seletamises. Ilmlikes koolides tarwitatawast materjalist ei esitata mitte ainult ilma Jumala kui Looja tunnustamata, waid tihti peale eitatakse Jumalat üldse. Arenemisõpetus, kuigi see on tõendamata, walitseb ifka veel laste kooliraamatute autorite meeli. Kas wõib usk kaswada, kui õpetatakse sellist materjali, mis ignoreerib ja eitab Jumala olemasolu. Kui tekib mõni waidlusküsimus, siis ei lahendata seda tõewalgusele wastawalt, nagu see on ilmutatud Jumala Sõnas, waid seda tehakse inimeste teooriate järgi.

Kuna inimese waim kaswab wastawalt sellele, kuidas teda täidetakse, mitte ainult saadud materjalist, waid ka sellest, kuidas seda seletatakse, siis peab materjali seletamisele pandama suurt rõhku. Nagu wäikest tammest rüüst kaswab wägew tamm, nii kaswawad kahtluseseemned, kui nad on kord noores hinges aset leidnud, seal püsiwalt kuni nad kord tõe on wõitnud. See ei ole paljas ettekujutus, waid see on tegelikult nii ja seda wõib tõestada.

Need erinevusi kristliku ja ilmliku kooli wahel filmas pidades, wõime täie kindluslega öelda, et adventrahwal peab olema oma koolid. Selle poole oleme püüdnud ka meie oma kodumaal. Jumala abiga on meie misjonikool tegutsenud juba neli aastat Tallinnas. See kool on asutatud selle eesmärgiga, et adventnoored wõiksid selles õppida ja

Usuteadusekooli õpilaste orkester.

saada kasvatus, mis viib neid Jumalale liigemale. Lastewanemad on seda mõistnud ja iga aastaga on õpilaste arv koolis kasvanud. Wanemad, kelle lapsed meie kooli on lõpetanud, on hiljem väljendanud südamlitku tänu kriitliku kasvatus eest, mis nende lapsed on meie usuteaduse koolis võinud omandada. Nad on pidanud tunnistama, et töö, mis on tehtud koolis, on annud tagajärgi. Kooli palavam igatsus on: võiks Jumal külvatud seemet iga õpilase südames õnnistada, nii et see kannaks vilja igaveseks eluks.

Meie kool seisab nüüd viienda tegevusaasta ees. Seda aastat võib pidada väikeks juubeliga. Selpuhul loodab liidu ja kooli juhatus, et meie õed-wennad läkitavad kõik oma lapsed, kes tahavad omandada keskooli haridust, meie misjonikooli, kus nad peale muu võivad õppida ka seda, mida tuleb maailmas kõige väärtuslikumaks pidada, see on Jumala Sõna.

Täna sel kasvatuspäeval on kohane aeg jelleks, et mõelda, kus ja misjagustes koolides õpivad meie lapsed.

Samuti peaks see päev meile meelde tulema, et meie misjonikool võib meie noortele ai-

mult siis õnnistuseks olla, kui Jumal juhib ja kaitseb seda asutust, tema õpetajaid ja õpilasi. Meie eesõiguseks ja kohuseks on palvetada ja töötada selle asutuse kasuks, et see võiks aasta-aastalt paremaks muutuda mitte ainult inimeste, vaid ka Jumala filmis. Kui Jumal tema kohta võib öelda, et see on kool, millest tal on hea meel, siis on see kool oma ülesande kõrgusel ja võib temale asetatud lootused täita.

Kinfigu Jumal meile kõigile tahtmist teha oma aja kooli kasvamise kasuks.

Me peame tunnustama tõsiasja: „Tõeline kasvatus ei eita teadusliku tunnetuse väärtust või kirjanduslikke saavutusi; kuid üle teadmiste ta hindab jõudu; üle jõu headust; üle mõistuslike saavutuste iseloomu. Maailm ei vaja niipalju suure mõistusega mehi kui auksaid iseloomu. Ta vajab mehi, kelle võimeid kontrollitakse kindlate põhimõtete poolt.“ „Education“, lk. 57.

See on kasvatus, mida vajavad meie noored neil murerikkail päevil. Loodan, et eelseisval õppeaastal on meie koolid täidetud noortega, kes tahavad saada ettevõtmistest teenimiseks praegu jelleks ja pärast tulevas maailmas.

R. Winglas.

Kasvatus ja adventliikumine

1. Mis on adventliikumise otstarve?

Walmistada maailma Kristuse teiseks tuleks.

2. Milline on wanemate vastutus oma laste õndjaks jaamise juhtes?

„Enne kui hävitav hukatus tuleb selle maailma elanike üle, kutsub Issand kõiki, kes on tõelised iisraellased, endid selle sündmuse jaoks ette valmistama. Wanematele saadab ta sellise hüüde: koguge oma lapsed omaeneste kodudesse, tooge nad ära nende juurest, kes astuvad Jumala kasvatus üle, kes õpetavad ja teevad kurja. Minge juurtest linnadest välja, nii ruttu kui võimalik. Usutage kogudusekoole. Andke oma lastele Jumala Sõna kogu nende kasvatus aluseks.“ „Tunnistused“, 6. a., lk. 195.

3. Kas iisraeli rahval oli kool ja kasvatus süsteem, mis vastas neile Jumalast antud ülesandele?

„Prohvetite-koolid pidid moodustama kaitsemüüri laialt levinud languse vastu, hoolt kandma noorte wainuliku ja wainse heaolu eest ja soodustama rahva usulist edu, andes mehi, kes olid juhtelised olla Jumala kartuses juhid ja nõuandjad rahvale. Seks otstarbeks Samuel kogus enda juure hulga noori, kes olid jumalakartlikud, mõistlikud ja usinad. Neid kutsuti prohveti-lasteks.“ „Kasvatus“, lk. 46.

4. Kas iisraeli rahva kogemusel on mõni õpetus meie jaoks?

„Iisraeli rahva kogemused on edasi antud selleks, et meid õpetada. „See sündis neile eel-tähendawalt ja on kirjutatud meile, kellele vastu on jõudnud maailma lõpuajad.“ (1. Kor. 10, 11.) Meie juures, nagu Iisraelil wanasti, oleneb edu kasvatuses sellest, kuidas me teostame Looja plaani. Jumala Sõnas leiduwaišt põhimõtteid kinnipidamine toob meile niijamafuguseid õnnistusi, nagu see oleks toonud iisraeli rahvale.“ „Kasvatus“, lk. 20.

„Nagu nende päevil, nii ka nüüd Issand tahab, et lapsed ei õpiks niisuguseis kooles, kus walitseb ilmlik mõju, waid oleksid meie oma kooles, kus kasvatus rajaneb Jumala Sõnal.“ „Nõuanded õpetajaile“, lk. 116.

5. Misjagune on kasvatus wafekord tänapäewa Iisraeliga ja hingiwõitwa kuulutusega?

„Mõned asetavad kasvatus eesimehele kohale ja usu teisele, kuid tõeline kasvatus on seefama mis usk.“ „Nõuanded õpetajaile“, lk. 108.

„Kasvatustöö on seefama, mis lunastustöö, sest niihästi kasvatuses kui ka lunastuses ei wõi keegi teist alust panna kui see, „mis juba on pandud, see on Jeesus Kristus.“ Kasvatuses suured põhimõtted on muutumatud. Need püsivad iga-

westi, sest need on Jumala iseloomu järgi kujundatud põhimõtted." „Kaswatus“, lk. 30.

6. Milline eriline wägi jaadetakse rahwast Kristuse tulekuks ette walmistama?

„Waata, mina läkitan teile prohwet Eelija, enne kui tuleb Jehoowa päew, mis on juur ja fardetaw.“ Mal. 3, 23.

7. Millise erilise töö teeb see Eelija waim ja wägi?

„Ja tema peab wanemate südame pöörama poegade poole, ja poegade südame wanemate poole, et ma wabest ei tule, ja ei löö maad, et see saab ärakotatatawaks.“ Mal. 4, 24.

8. Mis otstarbeks tehakse seda waimulikku tööd wanemate ja laste südamete juures?

„Ja ta käib tema eel Eelija waimus ja wäes, et kääntada isade südamed laste poole, et soetada Issandale walmistatud rahwa.“ Lurka 1, 17.

9. Kas on lastel, kes on jelleks ette walmistatud, oja kolmanda ingli kuulutuse lewitamisel.

„Nagu lapsed laulsid templiühes: „Hosianna, kiidetud olgu see, kes tuleb Issanda nimel,“ nii on see ka wiimseil päewil, millal laste hääled peawad kuulutama wiimset hoiatuskuulutust hukkuwale maailmale. Kui taewased olemused näewad, et inimestel ei ole enam lubatud kuulutada tõde, siis tuleb Jumala Waim laste peale ja nad teewad tõe kuulutamiseks seda, mida wanemad töölist ei wõi teha, „sest nende tööd taktistatakse.“ „Tunnistused,“ 6. a., lk. 202, 203.

10. Milline oja on fristlikul koolil laste ettewalmistamiseks jellele tööle.

„Meie koolid on Jumala poolt määratud laste ettewalmistamiseks selle suure töö jaoks.“ „Tunnistused“ 6. a., lk. 203.

„Issand tahab tarwitada fogudusekoole kui abi wanematele nende laste kasvatamiseks ja selle aja jaoks ettewalmistamises. Seepärast peab ko-

gudus tõsiselt hoolt kandma koolitöö eest ja tegema ta selliseks, nagu Issand soovib seda näha.“ „Nõuanded õpetajaile,“ lk. 167.

11. Mis juhtus juutidega, kui nad hülgasid oma laste täielise kaswatuse?

„Jumalal oli kindel eesmärk juutide katusmisega, eraldades neid teistest maailma rahwastest. Ta kutsus neid selleks, et tema rahwas wõiks seista maailma ees walgusekandjana. Nagu tuletorn mäekünkal, nii pidi Israel andma oma walgust maailmale. Kaswatusplaan, mis tehti Jisraelile teatawaks tema prohwetite läbi, pidi olema see, mis pidi neid aitama tuld põlemas hoida. Kui see Jumala poolt antud plaan põlati, siis kustus walgus, nagu küünal kustub, kui ta eemaldatakse hapniku juurdewoolust. Siis jaabus aeg, kus Jisrael sattus teiste rahwaste alla. Juutide juures on wanafõna, mis ütleb: „Jeruusalem häwitati sellepärast, et nende laste kaswatus jäeti hooletusse.“ Taanieli ennustused ja järgnew ajalugu tõendawad seda wäidet.“ S. N. Haskell „Prohwet Taaniel,“ lk. 14, 15.

12. Millise töötuse on Jumal annud meie laste juhtes?

„Sest nõnda ütleb Jehoowa: Wägewa wangid peab siiski ära wõetama, ja wäga walju riisitud wangid peawad pääsema; ja mina tahan rielda nende wastu, kes sinu wastu riidu tõstawad, ja mina tahan su lapsed ära päästa.“ Jes. 49, 25.

John C. Weaver.

Soovitame äsja ilmunud raamatut

Aegade tunnistus,

mille on kirjutanud endine General Konverentsi esimees V. A. Spicer, keda meil oli võimalus näha möödunud konverentsil Tallinnas. Raamat sisaldab terve adventkuulutuse, alates prohvetikuulutustest kuni tõepunktideni.

Hind: köide Kr. 4.—, broschüür 2.80. Koguduse liikmetele antakse protsendid. Tellige oma koguduse kirjanduskapi kaudu.

Noorsoo kongress Taanis

Meie juuremate foguduste noorsoo-osakondades areneb hoogne ettewalmistus noorsoo-kongressi jaoks, mille korraldab Põhja-Euroopa diivisjon Taanis Bejlesjordi misjonikoolis 9.—17. augustini k. a. Tallinnast ja Tartust on sõitjaid õige fogufe arm, mujalt on vähem. Nagu kuulda Rootsi, Soome ja Läti noorte ettewalmistustest, on oodata suurt osawõttu ka nende poolt. Kindlasti on paljudel soowi kaasa teha feda kongressi, kuhu koguneb noori ja juniore paljudest maadest ja rahwustest. Mis meie noortele muret teeb on sõidufulu. Noored on korraldanud noorsoo-koos-

olekuid, millest sisetulek läheb sõidufulu toetusjeks. Ka on antud noortele võimalus teenida firjandusmüügist.

Kõik need noored ja juniorid, kellel on luba kongressist oia wõtta, peawad kodumaal sooritama kamraadi katsed. Sellekohased juhised on jaadatud fogudustele wälja.

Luba on sõita neil, feda fogudus saadikutena ette paneb ja liidu noorsoo-osakond saadikuks tunnistab. Soowiawalduse sisseandmine on praegu weel võimalik.

Usuteaduse koolist

Meie usuteaduskoolis lõpeb õppetöö 26. mail. Õppeaasta lõpu aktus on hingamispäeval, 27. mail kell 4 p. l. Merepuiestee kirikus.

Kool algas möödunud õppeaastat 36 õpilasega. Õppetöö on olnud tahtusteta. Õpilased on kõigis klassides töötanud innukalt. Kooli rewideeris õppeaasta jooksul üks kord Tallinna koolide inspektor, kes jäi tehtud tööga kõigiti rahule.

Kooli lõpetab sel õppeaastal 7 õpilast. Neist 4 sooritas osa eksameid keskkooli lõputunnistuse saamiseks Tallinna riiklikus eksamikomisjonis. Ülejäänud õppeaineis õiendavad nad eksamid ju-

gifel ning saavad siis riikliku tunnistuse. See asjaolu näitab, et meie kool annab õpilajale keskkooli hariduse ning on seega parim koht meie noorte jaoks. Suure tähtsusega on ka veel see asjaolu, et nad omandavad meie koolis teadmisi pühakirjast ja adventtõest.

Õpilaste vastuvõtmine uueks õppeaastaks on avaratud. Kuna kool võib ruumipuuduse tõttu ainult piiratud arvul õpilasi vastu võtta, siis on soovitatav, et juba kevadel antakse nende vajalikud dokumendid ühes soovimavaldufega.

R. Winglas.

Liidu aastapeakoosolek

Tänavune aasta-peakoosolek on 19.—24. juulini. Koht, kus konverentssi peetakse, selgub hiljem. On kavas seda pidada kas Tallinnas või Tartus. See oleneb vastavate ruumide leidmisest.

Tänavune konverents on küll kehet juve, aga siiski me loodame head osavõttu. Divisjoni ja Generaal Konverentssi wennad ei saa ennem tulla

Estisise, jee pärast me pidime selle ajaga rahul olema.

Küüalistena on loota L. T. Babienco ja haridussekretär J. J. Robinson divisjonist ning prof. W. S. Teestale, Generaal Konverentssi haridussekretär.

Ühenduses konverentsiga peetakse enne seda Liidu misjonitööliste kursus 10.—18. juulil.

Ristimised tänavu kevadel

Nii kui kuulame, on Jumal meie ewangeeliumitööliste õnnistanud ja mitmel pool on juba ristimisi korraldatud ja korraldatakse just nelipühade ajal. Tallinna noored sõidavad ühes Liidu esimehena Saapsallu ja Siiumaale, et kaasa elada sealsetele ristimistele. Järwamaal korraldab ristimise w. W. Kärmas ja Pärnumaal w. A. Aug. Samuti on teateid ristimisest w. J. Wilbalt Walgas, w. L. Hallangult Wiljandis, w. J. Neylt Pelteris, w. J. Danielilt Narvas ja mujal, kus veel

ristimisi korraldatakse. Tartus on Jumal oma tööd ka rikkalikult õnnistanud ja seal ristiti sel kevadel 32 hinge. Tallinnas on seni olnud kolm ristimist, kus kahes kirikus kokku on ristitud 35 hinge.

Õnnistagu Jumal veel oma sulaste ja laste pingutusi, et saavutaksime konverentsiks ammu oodatud eesmärgi — 2000 liiget Liidus. Palvetagem selle pärast ja töötagem kaasa.

Puhkama läinud

Pika raske haiguse järele läks puhkama 29. aprillil s. a. Rakvere usuühingu liige öde A l i d e - T h e r e s e L o i d e. Oma 38 eluaastast oli lahunu kakskümmend aastat haige, viimased 5 aastat lamas ta otseselt voodis. Kõik 20 haiguseaastat lohutas ta end adventlootusega. Oma vaikse nurisemata kannatusega on ta endast jätnud parimad mälestused. Loodame, et igatsetud vaevarikka eluõhtu järele teda ootab rõõmurikas ülestõusmisehommik.

J. D.

Kurbusega teatame, et meie armas öde E n d - l a A l j a s t e läks Issandas puhkama Ahja kogudusest, 5. aprillil 1939, 17 aasta vanuses. Ta teenis oma koguduse hingamispäevakooli kirjutajana nii kaua kui Jumal seda lubas. Kindlas usus sulges ta rahulikult oma silmad. Ta on meile jätnud unustamata mälestuse. Üks asi võib aga trööstida. See laps lahkus usus Jumalasse. Loodame kindlasti teda näha kord võitjate riigis.

Leinajad.

Õige ohver

Kui Wene keiser Aleksander I. viibis kord külaliseks Prantsusmaal, andis Napoleon temale võimaluse ühele surmamõistetule elu kinkida. Keiser kasutas heameelel seda võimalust. Siimesena ta kõneles ühe wäljelt intelligentse wangi, ja küsis, misjaguise süü pärast ta peab kandma nii raskest karistust. Wang vastas temale pika kõnelusega, millega ta püüdis näidata oma süütust, tõendades, et teda olewat waletunnistuste alusel süüdi mõistetud. Siis ta läks teiste wangi juure, ja need jutustasid temale sama põhimõtet. Lõpuks kõnetas keiser weel ühte eriti furwanäolist wangi. See seletas keisrile, et tema olewat olnud täielikult halb inimene ja ta wääriwat temale määratud karistust. Ta olewat nii Jumala kui riigi headuse vastu efinud ja ei mõista oma tegu millegagi wabandada. See awameelne tunnistus meeldis keisrile ja ta käskis selle wangi wabaks lasta, öeldes ametnikule: „Sel wangil on õige meelusus ja seepärast ta mõistab ka kõige paremini wabadust hinnata ja kasutada.“ Tarwita oma wabadust, mille ja armust saanud, Jumala auks.“ Rahtlematult meeldib ka meile niisugune awalik ja kahetsew tunnistus. Me teame, et see ka Jumalale meeldib. Awalik tunnistus on parimaks ohwriks tehtud ülekohtu eest.

„Jumala meelepärased ohwrid on murtud waim; murtud ja puruks löödud südant ei põlga Jumal.“ Laul 51, 19. Siin nimetatakse ohwrit paljuses. Seega siin mõeldakse enam kui ühele ohwriks. Kes toob Jumalale rusuks pekstud südamehiwriks, see toob Jumalale kõik ohwrid ühe korraga. Seega rusuks peksetud süda on suurim ohwer, mida üldse võib tuua. See isik ei hoiu Jumala ees milleski asjas tagasi; sest kui ta selle juure südamehiwri wõis tuua, siis tal on palju kergem teisi ohwreid tuua. Seega on siis rusuks peksetud süda parim tänuohwer, mis me wõime Jumalale tuua. Sellest nähtub, et — kuigi teised asjad kaotawad purunedes oma wäärtuse — süda jääb alles siis täiswäärtuslikuks, kui see on murtud. Jumal ei ole iialgi puruks löödud südant tagasi tõuganud ehk ära põlanud, kes oma süüd tunneb ja kahetsseb. Oh et oleks rohkem puruks löödud südameid!

Salajas hoitud ja kahetsmata patt võib saada usklikule rõhuwaks koormaks. Kui kuningas Daawet ühel walwuseta tunnil oli teinud juure patu, siis ta mõtles, et seda on võimalik salajas hoida. Aga ta ekkis. Süüteo warjata püüdmisest hoolimata ei läinud see temale korda. Tema rõõm ja

rahu olid kadunud ja ta oli sunnitud oma süü tunnistama. Alles siis ta sai rahu oma südamele. „Kui ma waikisin, nõrketsid mu luudkondid mu päewasest oigamisest. Sest päewad ja ööd oli ju käsi raskesti minu peal. Oma patu ma andsin sulle teada ja oma patutegu ma ei katnud kinni; ma ütlesin: „Ma tunnistan Jehoo-wale oma üleastumised; siis sina andsid mu patu süüteo andeks.“ Laul 32, 3—5.

Paljud on teinud sama läbielu. Nad on püüdnud Piha Waimu mõjule vastu panna, kes neid mõjutab meelepärandamisele. Aga kuigi nad suutsid ülestunnistamist tagasi hoida, ei õnnestunud neil südametunnistust waikima sundida. See on tõelikult hirmus, kui Jumala käsi on meelepärandamata inimese peal. Jumala sõna ütleb: „Kes oma ülekohtu kinni katab, ei lähe see temale korda; aga kes tunnistab ja maha jätab, selle peale halastatakse.“ Sp. j. 28, 13. Kui inimene ise oma pattu ei salga ega warja, siis katab Jumal selle kinni.

Daaweti läbielust wõime aga ka õppida, et kes on patustanud ja langenud, nende jaoks on weel lootust. Tõesti paljud oleksid oma wigade pärast meelt heitnud, kui neid poleks üles aidanud ja kinnitanud Daawetile osaks saanud andestamise eestuju. Kõik ekkisid, kes on oma wead Jumalale tunnistanud, wõiwad ka neist Daaweti tunnetest osa saada, mis ta oma rõõmulaulus wäljendab: „Õnnis on see, kelle üleastumine on andeks antud, kelle patt on kinni kaetud. Õnnis on inimene, kellele Jehoo-wa pahategu ei arwesta ja kelle waimus ei ole kawalust.“ Laul 32, 1—2. Keda kiidatakse siin õndsaks? Mitte seda, kes iialgi pole teinud ainustki wiga ega patustanud, waid seda, kellele Jehoo-wa pahategu ei arwa seepärast süüks, sest et ta on selle andestanud. Õnnetu on see, kes endal mingit wiga ei tunne, ja loodab oma tegude õigusele. Jumal on patuste õigeks saamiseks seadnud teise tee. Tema Poeg on saanud wahemeheks Jumala ja inimeste wahel ja kõik patused kutsutakse tema juure: „Et meil nüüd on suur ülempreester, Jeesus, Jumala Poeg, kes taewad on läbinud, siis pidagem kinni tunnistustest!“ Sest meil pole ülempreester, kellel ei oleks kaastundmust meie nõdrustega, waid kes kõigis on kuulatud õffegu meie, siiski ilma patuta. Läki siis julgusega armujärje ette, et meie halastust saakime ja armu leiakime oma abiks õigeks ajaks.“ Gebr. 4, 13—15.

Ellen G. White

Ellen Gould White (jündinud Harman) on Jumala ime tunnistaja. Et inimene niisuguse nõrga kehaga, nagu oli Ellenil, võis saada wanaks kahesakümmeend kahessa aastat, ja sellest ajast vühhendada seitsekümmeend üks aastat tegevale ewangeelumitööle, ning seal juures kirjutada peale paljude trükkimata artiklite ja tuhandete kirjade 65 raamatut, mis üheskoos teewad wälja 29.084 lehekülge, see on saawutus, mis teistel samasugustes oludes wõimatu järele teha.

Robert ja Eunice Harmanile, kelles üldse oli kahessa last, jündisid 26. novembril 1827. a. Ühendriikides, Gorham'is Maine's kassitud, kelledest teine sai nime Ellen. Kuni 1843. aastani olid Elleni wanemad ustawad piiskopliku metodisti kiriku liikmed, kust nad pidid lahkuma oma adventuusi pärast.

Warsti pärast Elleni jündimist kolisid wanemad Portlandi osariiki, kus wäikelele üheksa-aastasele tütarlapsele juhtus parandamatu kehaline wigastus. Ühel õhtul oma kassitõega seltsis koolist koju tulles ja parajasti üle tänawa minnes, äwardas teda löökidega keegi kolmeteistaastane tüdruk. Mõlemad tütarlapsed pistisid põgenema, ja kui Ellen ruttu waatas tagasi, et näha kui kaugel on tagaajaja, lendas tema näkku furjalt tüdrukult wijatud kivi. Ta langes meelemärkuseta maha. Inimesed wiisid teda ühte kauplusesse, kus ta jälle üles ärkas. Tugew werejooks taistati pisut ning warsti tundis wigastatud laps end küllalt tugewana oma õega koju minema. Ta läks mõned sammud, kuid weri hakkas jälle jooksuma, wigastatu langes minestuse. Nüüd pidi teda koju kantama. Kolm nädalat lamas Ellen meelemärkuseta, ja kui ta jälle tuli mõistusele, siis ei tuntud teda enam kui endist ilusat Ellenit. Minaluu oli sisse löödud ja seeläbi terve nagu moonutatud. Kui isa mõned kuud hiljem tuli koju ja oma perefonnaliikmeid terwitas ning kallistas, ei leidnud ta wäikest Ellenit. Tema kõrwal seisis keegi moonutatud näoga laps. Ta küsis Ellenit, kuid ei teadnudki, et see, kes tema kõrwal seisis, oli küsitaw.

See läbielu tundus wäikelele tütarlapsele kõige walusam tema elus. Ta oleks nutnud, kuid piisrad ei tulnud tal enam, nii pidi ta kõik walud süsemiselt kannatama. Ta pidi alati tundma, et inimesed imetlesid ilusat last, kuid wigastatu püüdis kõrwale jätta.

Elleni terwis paistis olewat lootusetult kadunud. Kaks aastat ei saanud ta läbi nina hingata. Tema närwid olid täiesti wäpustatud, nii et ta ei saanud enam koolis käia. Nüüd haigestusid ka tema kopsud ning tulemuseks oli tugew köha. Selle all kannatamine kestis peaaegu tema eluaeg. Ka-

heteist aastajelt püüdis ta weel kord hakata koolis käima. Opetajad tegid tema aitamiseks kõik mis wõisid, ijegi see tüdruk, kes kivi wiskas, sai tema awitajaks, kuid kõik katsed ebaõnnestusid. Pärast kaheteistkümmendat eluaastat ei läinud Ellen enam kooli. Kui inwaliid oli ta trööstimatu ning igates surma.

Kui nüüd 1840. aastal William Miller tuli Portlandi ja juhtis inimeste tähelepanu Kristuse peatsele jälletulemisele, äratas ta Elleni jüdames soowi, olla tõeline jumalalaps. Suure hingewõitluse järele leidis ta mõne kuu pärast Jumala rahu, mis järgneb andestamisele. Nüüd tundis tema jüda enneolematut rõõmu. Teda ristis üks metodisti jutlustaja piibliku ristimise järgi ning ta wõeti kogudusse wastu. See jündis aastal 1841.

Nasta hiljem, 1842, tuli William Miller jälle Portlandi ja pidas Kristuse jälletulemisest teise rea ettekandeid. Seeford muutusid kogudused wainulikuks ning sulgesid oma koosolekuruumid Milleri eest. Miller õpetas ka digeksjaamist usu läbi, ülestõusmist ja et põrgut ei ole. Need laused olid Ellenile heaks sõnumiks. Glu muutus temale tähtsamaks. Ehkki ta kirikus sai palju waenlasi, hoidis ta kinni Jumala töotustest ja hakkas rääkima oma läbielusid. Tema tunnistuseandmisel wiisid nii faugele, et teda kirikus nõnda wihati, et ta leidis wajaliku olewat sealt wälja astuda. Ta hakkas lewitama adventistide kirjandust ja ka rohkem käima nende koosolekutel. Sel ajal tulid adventkoguduse liikmete seas awalikuks mitmesugused waimulikud ilmutused. Tähti tuli Jumala waim koosolekute puhul teatud isikute peale, mõnikord olid need läbielud ka Ellenil. Niisugustel ilmutistel langesid need isikud wõimetult maha. Mõned aga pahandasid selle üle; nende tõenduse järgi oli see petlik tegevus. Kuid mitmel tõsisel juhtumil langesid ka arwustajad Jumala waimu ilmutustest tabatuna maha, ja seejärele muutisid nad oma seisukohta. Elleni waenlased said teiseks ning awaldasid temale waimulikku sõbralikkust.

1843. aasta tõi adventistidele esimese pettumuse. Nasta hiljem järgnes teine. Nüüd tuli kannatada pilget ja naeru. Mõõdusid mõned kuud. Järgmisel aastal paistis uus lootus. Ellen Harman wiibis ühe õe juures ning perefonna palwe ajal oli tal esimene nägemus. Nüüd tundis 17-aastane Ellen Jumala Waimu üleskutset, et ta peab jeda nägemust teistele jutustama. Siiski tõrkus ta nimetatud ülesande täitmisel, kuni Issand näitas talle ühes teises nägemuses selle wastupanemise kohutawaid tagajärgi. Ta tundis hirmu oma wastupaneku pärast. Kui ta mõned kuud hiljem siiski otustas oma nägemusi rääkida, sai ta ka selleks wajaliku jõudu. Kuid samal ajal olid tema kops

ja kael niivõrt haiged, et ta üldse ei suutnud häält kuuldavale tuua. Viie minutiise püüdmise järele muutus aga hääl selgeks ning ta rääkis väsimatult kaks tundi järgimööda.

Nüüd algasid reisud, mis terves tema hilisemas elus ei lõppenud. Maine's Orrington'is kohtas Ellen Harman James (loe: dsheems) White, kes to ajal kuulutas adventtõde.

Ellen Harmani ilmumine mitmesugustesse kohtadesse mõitis talle palju tähelepanelikke kuulajaid, kuid samuti ka palju fanaatilisi vaenlasi. Otse järgmisel aastal (1845) avastas ta esimese spiritistliku koputamise. Ka mesmerism (magnetiseerimine) sai teatavaks. Seejärel pidi Ellen Harman kuulma palju väljendusi — ta olewat spiritist ja tegutsewat magnetiseerimisega. Siis lõpetas ta temale ülesandeks tehtud manitsused ja nägemuste jutlustamise. Aga Kristus näitas talle oma mitte-nõusolekut niisuguse tagasihoidmise pärast. Seejärel andis Ellen kuni oma elu lõpuni temale ilmutatud kuulutused tagasihoidmatult edasi. Esimese nägemise ajal ei saanud ta kirjutada oma käe juure wärjemise pärast. Kuid nägemusel ingel käskis kirjutada. Ja kui ta 1893. a. oli reisul Austraaliasse, kirjutas ta Generaal Kontwerentzi wendadele: „Selle kirjutusega koos, mis nüüd läheb postile, olen kirjutanud kaks tuhat kirjepoognalehekülge. Seda suurt tööd ma ei oleks suutnud teha, kui Issand ei oleks mind kinnitanud ja rikkalikult õnnistanud. Mu parem käsi ei wõinud fordagi. Küll oli juur walu käsiwarres ja õlas, siiski wõis käsi alati pidada julepead ja kirjutada Jumala waimust antud sõnu.“ — „Life Sketches“, lk. 340.

30. augustil 1846 abiellus Ellen Harman James White'ga. Mõlemad asusid oma eluteele ilma terwiseta ja rahata. Inimesed ei tahtnud ka nende kuulutust kuulda. Siiski käisid nad kohtast kohta ja kuulutasid Jumala tõde. Issand andis oma õnnistuse. Sellel sügisel hakkasid adventistlikud pidama hingamispäewa. Maine's hakkasid kakskümmend wiis hinge pühitsema seitsmendat päewa. Sarnased grupid kujunesid ruttu ka teistes maaosades ning õde ja wenda White paluti tungiwalt kuulastada neid gruppisid. Ebalahedad reisirõimad mõjusid väga puuduliku terwisega abielupaarile. Tihti jäi õde White surmani haigeks. Tema eest paluti. Ja tihti tõusis ta woodist üles siis, kui mõeldi, et ta ei saa enam näha järgmist päewa ning sõitis 40—50 km. wankril teise grupi juure.

Kui neil sündis esimene poeg Henry Nichols 26. augustil 1847. aastal, elasid õde ja wend White wenna Howland'i juures Tapsham'is Maine's. Glamiseks laenasid mõned ühiskondlikud liosad. James White wedas jaama kiire, et sel teel

midagi teeniga eluüldpidamiseks. Siis töötas ta üks aeg metsas. Nad püüdsid jääda elama kusagile pikemalt, kuid nende ülesanne oli kadunute heaks töötada, ja ehk neil küll tihti ei olnud toitu ega riieid, jätkasid nad siiski reisusid. Esimesena sündinud poeg pidi jääma Howlandi juure, kus ta elas wiis aastat.

Alles 1849 juunis wõisid õde ja wend White Rocky Hill'is pisut peatuda. Siin sündis teine poeg, James Edson. Seal anti nüüd wälja esimene j. p. adventistide ajakiri „The Present Truth“ (praegusaja tõde), see oli 1849. a. juuli kuus. Üks aasta hiljem hakkas ilmuma „Review and Herald“, mis praegu ilmub igal nädalal. Kirjutamine ja reisirõim jätkus aasta-aastalt ning kaaskirjete arv kaswas paljudes maailmaosades.

James White oli mitu korda haige ning tihti paistis, et tema töö on tehtud. Õde White seisis temal aga alati julgustawalt kõrwal ning Issand aitas oma julase jälle üles.

1855. aasta sai adventtööle erilisel tähendusrikkaks. Nüüd läks James White oma perekonnaga Michigan'i Battle Creek'i, kus ta asutas „Battle Creek'i Kirjanduslao“. Täiesti üksi ja ilma wahenditeta töötas James White selle kirjanduslao asutamisel, mis pärast, 1861. a. läks üle adventistliku hooldamisele. See oli esimene j. p. adventistide asutus.

Kuus aastat hiljem sai weid White halvatuks. Wiisteist kuud ei saanud ta töötada. Need olid raskest aastad White' perekonnale. Kuuetekümne-aastane Henry, see „armas laulja“, suri äkitselt. Järgnevatel aastatel kordus halwatus wenna White' juures kolm korda. Siiski tõstis Issand teda jälle üles. Ta jatkas oma tööd weel mõned aastad. Aastal 1881. jäi ta järsku haigeks ja suri 6. augustil, ühel hingamispäewa hommikul.

Õde White jatkas oma tööd weel kolmkümmend neli aastat. Ta wõis näha kuulutuse lewinemist paljudesse maailmaosadesse. Järjekindlalt istus ta oma toolil ning kirjutas raamatuid ja kirju. Tihti sai ta tähtsaid teadaandeid juhtivatele wendadele. Ta pidi reisima Euroopas, Ameerikas, Austraalias ja teistes maailmajagudes ning andma ülemaailmsele kuulutusele waimustust ja abi. Ta nägi, et adventtöö läks vastu mitmele kriisile, kuid alati tõid tema kuulutused uusi juhatusi ja näpunäiteid töö edaspidiseks ülesehitamiseks.

Kui õde White lõpetas 16. juulil 1915. temale kingitud 88-aastase eluea, siis kirjutasid Ameerika ajalehed palju, muu seas weel järgmist: „Adventistide õpetused põhjendawad Pühakirja sihendusele. Adventism ei wõinud tekkida ühelgi muul wiisil. Oodati prohvetikuulutamise andi töötuse põhjal, mis on antud „ülejäanutele“, kes

hoiavad kinni tõest. See usk sünnitas puhta elu ja väsimata tuliduse. Ükski kristlik kehastus ei saa neile, seitsmenda päeva adventistidele, järele hea kõlbelise elu ja usulise tuliduse poolest. . . Selles

koiges on olnud Ellen G. White inspiiraator (waimuühendaja) ja juhataja. Temast on hea aruanne ning ta on suure au wäärt." „Independent“, 23. aug. 1915.

S. E. Rudy.

Joseph Bates

Adventkuulutuse teerajaja.

Kuni 1828. a. juunini sõitis kapten Bates (Beets) merel. Pärast meresõitude lõpetamist kaotas ta oma aega ja wahendeid töötamiseks alkoholitarnitajate liikumise vastu ja toetas keelureformi. Sääraselt tegutses ta tagajärjerikkalt 12 aastat, enne kui ta sai adventistiks. Peagi algas ta kuulutamise ja kirjutamisega. Oma wahendid ja energia ohwerdas ta Piibli tõe heaks ja töötas 32 aastat, peaaegu oma surmani 1872. aastani.

1833. a. 13. novembril sündis midagi eba-
harilikku: tähed langesid taewast. See sündmus jättis iseäralise mõju inimeste hingeelule. Ka Bates elas seda üle, mis tema pühendust Jumalale kinnitas. 1839. a. kuulab Bates esimest korda, kuidas W. Müller Kristuse teist tulekut kuulutab, tõendades seda Piibliga. A. 1843 sattusid tema kätte Mülleri sõnad trükitud kujul, mille järele mõis ta weenduda adventkuulutuse tõe üle. 1841. a. mõis Bates kuulda isiklikult Millerit. Milleri koosolekud olid alati täidetud inimestega. Keegi polnud siiani kuulnud sääraast mõimsat kuulutust ja kuulutamist. Paljud olid weendunud Taanieli ja Surnutamise raamatu täitunud prohwetikuulutuste üle, et maailma lõpp on ligi. Ka Bates tundis end iseäranis haaratud olevat adventkuulutusest. Kiirelt lewines kuulutus igale poole: „Tema kohutund on tulnud!“ Ka Bates ühines selle kuulutuse kuulamisega. Ta käis ühest kohast teise ja kuulutas tuhandetele inimestele Kristuse teist tulemist.

Bates uskus ise kõigest südamest, et Jumala Poeg tuleb inglitega ja wõtab oma lapsed enda juure. See usk awaldus puhtas elus ja andis kahelkordse jõu tema kuulutamisele. Inimestele kõneledes tarwitas ta tihti järgmisi kirjakohti: Luuka 21, 34; 2. Kor. 6, 16—18; 7, 1; 1. Kor. 3, 16, 17.

Bates'i wälimus oli hea, selged ja armsad silmad, sirge seisak. Tema keha oli karastatud 18 aasta jooksul meresõitude raskustes. Mere-mehe-elu ei wõinud muuta tema iseloomu. Mere-meeste keskel õppis tema tagasihoidlikuks alkoholo-

liste jookide suhtes, sest ta nägi, kuhu wiib nende tarvitamine. Tema keha, hing ja iseloom olid kohanewad tööriistad Issanda käes adventkuulutuse kuulutamiseks. Kui 1844. aastal ei tulnud Kristus, paljud langesid siis, kuid Bates muutus weelgi rohkem usklikuks. Ta mõistis, ühenduses Pühakirjaga nagu teisedki, et Kristus läks püha paika, et meie eest seal kosta ja ei lähe kaua aega kui ta ometi tuleb. Kui pärast seda tuli walguis hingamispäewa tõe üle, wõttis Bates selle vastu ja algas selle kuulamisega. Nii sai temast üks esimesi seitsmenda päewa adventistide kuulutajaid.

Bates oli kartmatu kaitseasjas, millest tema teadis, et see on tõde. Näiteks 1821. a. wõttis ta ette mitte ainuüksi klaasi alkoholi juua ja jäi ustawaiks sellele tõttusele ka kõige kriitilisemal silmapilkudel. Kutjutuna kellegi konsuli juure wõõrsile ja olles kaetud laua juures paljude külaliste ligiolekul, konsuli proua palub Bates'i juua termiseks klaas wiina. Wõõrad teades, et Bates on selle põlgaja, ootawad mida ta nüüd teeb? Bates ütles ometi ära. Konsuli proua tahtis seda aga sundiwalts läbi wiia ja mõjutada Bates'i klaasi tühjendamata. Ta palus weelkord kofku liiua klaase. Nüüd wäljas Bates oma klaasist wiina ja asendas seda weega, ja öeldes: „Teie termiseks, austatud proua!“ lõi kofku klaasid ja jõi klaasitäie puhast wett. Bates ei hābenenud ega kartnud seista tõe eest.

Bates juri 80. a. wanuselt 19. märtsil 1872.

Michigani liit wõttis vastu järgmise otsuse Bates'i surma puhul:

„Et wäljendada oma austamist meie tunnis-tame, et oma armsa wenna, wanema Joseph Bates'iga meie kaotasime suure ja hea mehe ning kõlbliku kristlase, kolme-ingli-kuulutuse teerajaja, kes seisis alati oma kohustuste kõrgusel. Meie tunneme tema puudust koosolekul, konverentsidel, kogudustes ja perekondades; kuigi meie sügawalt kurwastame selle kaotuse pärast, siiski tuletame meele tema nõuandeid, kõlblust ja loodame teda kohata Jumala riigis.“

Loomise ja lunastuse mälestusmärk

Mälestused tähtsatest sündmustest on alati kuidagi jäädvustatud. Sündmused on kas räägitud edasi, või nad on pandud kirja, või nende jaoks on püstitatud mälestusmärk, ja mälestuse elustamiseks peetakse korduvaid mälestuspäevi ja juubelipaevaid.

Ka maailma loomise mälestuseks on mälestuspäev, et inimene sellele mõeldes ja seda pidades ei kaotaks ühendust oma loojaga. Selle mälestuspäeva on Jumal määranud inimese kasuks. „Tema töö on suur au ja austus, ja tema õigus seisab igavesti. Ta on teinud ühe mälestuse oma imeasjadele.“ Laul 111, 3. 4. Ta nimetas oma loomistöö mälestuseks ühe päeva — seitsmenda nädalapäeva. „Ja Jumal õnnistas seitsmendat päeva ja pühitsetes jeda, et ta siis oli hinganud kõigest oma tegemisest.“ 2. Moos. 2, 3.

„Mõttele hingamispäeva peale, et ja jeda pühitseted. Kuus päeva pead ja tööd tegema ja kõik oma tegemised tegema, aga seitsmes päev on hingamispäev Jehoovale, sinu Jumalale; siis ei pea ja ühtegi tegemist tegema, ei sina, ei su poeg ega su tütar, ei su sulane ega su ümmardaja, ei su lojus, ega su mõdras, kes su wärawais on; sest kuue päewaga on Jehoowa teinud taewa ja maa, mere ja kõik, mis nende sees on, ja ta hingas seitsmendal päeval, seepärast õnnistas ta hingamispäeva ja pühitsetes jeda.“ 2. Moos. 20, 8—11.

Maailma algus.

Kristus on maailma ja hingamispäeva looja. Suur efektus on mõelda, et Kristus on ainult lunastaja, ja maailma loomisega polewat tal midagi tegemist. Tema on olnud juba enne maailma algust. Temale ütles Jumal: „Tehkem inimene meie näo järel.“ Tema lõi maa ja inimese, ja kui ta lihas tuli maa peale, siis ta kinnitas lunastusplaani. „Alguses oli Sõna, ja Sõna oli Jumala juures, ja Sõna oli Jumal. Kõik asjad on tema läbi tehtud, ja ilma temata ei ole tehtud midagi, mis on tehtud. Tema oli maailmas ja maailm on tema läbi tehtud, ja maailm ei tunnud teda mitte. Ja Sõna sai lihaks ja wõttis kui ühes majas meie seas elada, ja meie nägime tema kui Jast ainuüdinud Poja au, täis armu ja tõtt.“ Joh. 1, 1, 2. 10. 14. Sõna, see oli Jeesus Kristus. Ta lõi maailma, ja ta ka pühitsetes seitsmenda päeva mälestuspäewaks; — ilma temata ei ole tehtud midagi, mis on tehtud.

Et oleksime täiesti kindlad, et Kristus on maailma looja, selleks loeme weel: „Sest tema läbi on kõik loodud, mis on taewaste sees ja mis on maa peal, mis on nähtaw ja nähtamatu, olgu aujärjed,

olgu walitsused, olgu würtiriigid, olgu wallad, kõik on tema läbi ja temale loodud.“ Kol. 1, 14—16. Pole kahtlust, et Kristuse läbi on tulnud kõik, ka seitsmes nädalapäev kui pühituspäev. Seepärast ta nimetab end „hingamispäewa isandaks“. (Mark. 2, 28.) Hingamispäev on Kristuse päev, on tema kätetöö mälestusmärk. See märgib maailma põhjuslikku sündmust, see on wainim mälestusmärk maailmas.

Looja and.

Baljud mõtlewad, et hingamispäev anti ainult juutidele Siinai mäel. Nii see pole mitte. Hingamispäev anti paradisiis Adamale kui esimesele inimesele. Adam polnud juut. Siis polnud weel rahwusi. Juudi rahvus tekkis hiljem, pärast weepuutust, pärast inimpere laialiminekut Baabeli torni ehituse juurest.

Et hingamispäev polnud Siinail enam uus asi, seda näitab meie ütlus m o t l e. „Mõttele hingamispäeva peale, et ja jeda pühitseted.“ Mõtelda, meele tuletada võib ainult jeda, mis on olnud. Hingamispäev on antud inimkonnale juba Eedenis.

Baljud arwawad, et kui hingamispäev on antud inimesele, siis inimene võib sellega teha mis tahab. Mida ütlesime pojast, kes wõtab oma armjalt isalt vastu kalli ande, oletame wäärtusliku ülikonna, ja meelega rikub või häwitab selle? Siis waatame temale kui häbematuks, tänamatuks pojale. Kuid mida peab ütleva Jeesus Kristus, kes pühitsetes ja õnnistas hingamispäeva inimese jaoks, et inimene pühitaks ja kosuks ihuliseks ja waimseks ning jõuaks lähemale temale kui loojale? Inimesed on heitnud ära Jumala annid, waatawad põlgusega pühitsetud päeva peale ja tallawad jeda jalgadega. Kas on need inimesed teeninud Jumala armu?

Kui loeme tähelepanelikult hingamispäewa käsku (2. Moos. 20, 8—11), siis näeme, et Jumal ei käskinud pidada ühte päeva seitsme seast, waid just seitsmendat nädalapäeva. Jumal ei käskinud mõelda, et pühitsetes seitsmendat öö nädalast, ükskõik millal heaks arwame, waid ta käskis pühitseta seitsmendat päeva nädalas. Nädal, tema algus ja lõpp, on olnud kindel esimesest inimesest saadik. Oletame juhtumit, et walin endale sünnipäewaks 26. oktoobri, kuid olen sündinud 15. septembril; minu walik ei saa muuta tõde, minu sünnimise päev jääb ikka selleks mis ta oli. Samuti on hingamispäeva — maailma sünnipäewaga.

Tšjanda jälgedes.

Iga kristlase juurimaks küsimuseks olgu: Kas ma käin oma Tšjanda jälgedes? Me vaatleme kuidas juhtus Jeesus oma õnnistatud ja pühitsetud päewasse, kui ta elas siin maa peal. Loeme: „Ja ta tuli Naatsaretist, kus ta oli üles kasvanud, ja läks oma wiisi järele hingamispäewal fogudusekotta ja tõusis üles kirja lugema.“ Luuka 14, 16. Me võime oma mõttes minna tagasi 1900 aastat ja olla fogudusekojas Naatsaretis, ning näha kuidas tema, maailma looja ja lunastaja, on kuendama nädalapäewa lõpul oma argipäewatöö järele jätnud ja on tulnud Jumala kotta wiibima Jumala sõna juures. Ta pühitjes seitsmendat nädalapäewa, ja ta soovis, et tema järelkäijad pühitseksid sama päewa. „Ja ta ütles neile: Hingamispäew on inimese pärast tehtud. Seepärast on Inimese Poeg ka hingamispäewa isand.“ Mark. 2, 27, 28. „Kui te peate minu käsulõnad, siis jääte minu armastuse sisse.“ Meie lunastaja Kristus täitis kümme käsku; ta pühitjes ka seitsmendat päewa. Need käjud on muudetamatud ja on maksivad meiegi päewil. „Kuni taewas ja maa hukka läheb, ei lähe mitte hukka käjust kõige vähemgi kiri ehk tähefene seni kui kõik jünnib.“ Mat. 5, 18. Jeesus pidas käjud; jeda teeb ka iga kohtlane kristlane. Jumal pühitjes ja Jeesus pidas jeda, — kuid siis meie kui niiskilid ei peaks jeda pühitjust taga nõudma!

Lähtis tõendus.

Uues Testamendis on märgitud üks jündmus, mis on kui päike taewas ja näitab meile õiget seits-

mendat päewa, mida pühitseksid Kristuse jüngrid ja teised järelkäijad. Loe: Luuka 23, 53 lüni 24, 3. Kõik teavad, et Jeesus löödi ristile „reedel“ ja tõusis üles „pühapäewal“. Nende kahe päewa wahel on „laupäew“, seitsmes nädalapäew, mis siis oli wäikeseks leinapäewaks, kuna peeti hingamispäewa ja seisti rahus. Nii teame kindlasti, millal on hingamispäew.

Jeesus ei teinud mingit muudatust hingamispäewa juhtes, wastasel korral oleksid tema järelkäijad ja omaksed olnud teadlikud ning talitanud wastawalt. Apostlid hiljemgi käisid Jeesuse jälgedes. „Aga Paulus läks oma kombe järele sisse nende juure, ja rääkis neile kolmel hingamispäewal kirjast, seletas ja näitas selgesti, et Kristus pidi kannatama ja üles tõusma.“ Apt. 17, 2—4. „Aga tema õpetas fogudusekojas igal hingamispäewal“. Apt. 18, 4.

Hingamispäew on pühitsetud inimkonnale igaweseks ajaks, ka uue maa jaoks. „Seis otsekui uus taewas ja uus maa, mis mina teen, minu palge ees seisamad, ütleb Jehoowa, nõnda peab ka teie sügu ja teie nimi seisma. Ja igast kuust teise ja igast hingamispäewast teise peab jündima, et kõik liha peab tulema mu palge ette kummardama, ütleb Jehoowa.“ Jes. 66, 22, 23.

Kui tahame armu saada ja uuele maale jõuda, siis peame juba nüüd käima Jeesuse jälgedes ning tegema mis ta meilt ootab.

A. J.

Misjonipõllud

Loeng 3. juunil.

Quena juguharu keskel.

Üks juguharust, kelle juures me kõige wiimati ewangeeliumitöö alustasime, on Quena juguharu Bõuna-Argolas, Kesk-Aafrikas. Enamik neist on weel seotud nõidusega ja ebausuga. Nad näiwad olevat kõwasti kurja wäe wõimuses. Hiljuti kohtasin üht misjonäri teisest misjonistist. Ta teatas, et nende misjon on töötanud juba üle wiiekümne aasta Quena juguharu keskel, ilma et oleks mingit tagajärge. Quenad, arwas ta, ei tule ristiusku.

Me oleme leidnud, et luenad on küll kõwajüdamlikud ja finnised, siiski wõib neid wõita ristiusku. Mõne aja eest pidasime ühes nende külas koosolekut. Seal awaldati meile nii suur hirm, et me otsustasime kooli awada. Me saatsime sinna ühe õpetaja-misjonäri Laurindo. Warsti oli temal

35—50 õpilast piiblikoolis, umbes 15 inimesele peeti piiblitunde. Siis puhkes palawikuhaigus. Wend Laurindo haigestus ja suri nädala pärast. Me saatsime kadunu perekonna kodumaale tagasi. Kogu küla oli koos, ühhi inimest polnud koju jäänud. Igaüks tahtis misjonäri abikaasat ja lapsi jumalaga jätta. Küla pealik tuli meie juure, et rahwa nimel meile midagi lausuda. Ta tegi kättega liigutusi ja ütles mingeid sõnu. Lõpuks me mõistsime, mida ta tahtis. „Härä“, ütles ta, „me soovime jälle niisugust head meest nagu oli Laurindo, kes wõib meile rääkida Jeesusest.“

Meil ei ole kahtlust, et Quena juguharust on palju neid, kes Jeesuse wastu wõtawad, kui me ford nende usalduse wõidame. Kõige paremini pääsime nende juure arstliku misjoni kaudu. Siis algu peame inimestele wiima ihulist abi, siis otsiwad nad meie käest ka abi hingele. Arst, kes on ühtlasi misjonär, juhib neid Õnnistegija juure,

kes ka neegrite jaoks on õelnud: „Tulge minu juure kõik, kes te waawatud ja foormatud olete, ja ma tahan teile hingamise saata.“

D. M. Biddings,
Lucusse misjoni esimees Angolas.

Loeng 10. juunil.

„Liig kauge“ ja „liig hilja!“

Lõuna-Aafrika misjonipõllul asuwates pealiinades on meil rida haiglaid, mis täiesti wastawad moodsa arstiteaduse nõuetele. Kui aga sõita kaugemale küladesse, siis võib kohe märgata, et sinna ei ole tunginud meie põhimõtted terwishoiust, need inimesed on nagu ennegi jäetud omapead.

Mõne aja eest tegin ma ringreisi läbi misjonipõllu. Sealjuures ma tulin ühte külla, kus mulle awanes õudne pilt. Ma ei usaldanud oma silmi, sest mis ma nägin, oli nii uskumata ja eemalõõfaw inimlikule tundele, ja mulle tundus, nagu ma oleks wapustatud piinarikkast unenäost. Küla keskel lamas noormees prügi ja jätiste keskel. Tema nägu ja keha oli kaetud mädanenute paisetega ja haawadega, ja lugematu kari nõelajaid putukaid piinasid jeda armetut, abitut olemust.

Ma nägin kohe, et siin on iga abi liig hilja. Küsimuse peale, miks haiget ei ole wiidud kuhugi haiglasse, sain ma wastuse: „Tee on liig kauge, halb ja hädaohklik.“ Tuhat kord kordasime jeda furba walusat sõna: „Liig kauge!“

Üks pärismaalane oli läinud naaberkülla. Teel tulid tema kallale lõwid ja wigastafid teda kohutawal kombel. Ta jäi wigastelt lamama. Tema faasmaalased leidsid teda järgmisel päewal ja wiisid ta kohe haiglasse. Siiski reis kestis kolm päewa. Wahapeal oli tekkinud weremürgitus ja haawapõletik, mis tegi iga abi asjatuks. Etteheitwalt küsijame: „Miks te ei toonud teda kohe.“ Jälle oli wastuseks: „Me ei saanud, tee on nii kauge!“ Kas te võite mõista, mis peab arst ja koguni misjoniarst tundma, kui ta alati tuleb „liig hilja“, kuna tee on „liig kauge“?

Teie näete sellest ise, et meil puuduwad wahemad rawiasutused, mis asuksid teatawate wahemaade kaugusel misjonipõllu keskel ja oleksid ewangeliiumitöö toetuspunktid.

Dr. E. G. Marcus,
arstliku misjoni juhataja Keenijas.

Loeng 17. juunil.

Enne ja nüüd.

Iga hingamispäewakooliliiget kindlasti huwitab teada, et esimene adventistide misjoniarst, kes paganate keskele asus, algas oma töö Solusi misjonijaamas.

Kõht misjonijaama jaoks waliti 1894. aastal, kuid alles aasta hiljem tulid sinna W. S. Anderson, G. B. Tripp, F. B. Armitage ja dr. Carmichael.

Nii arstlik kui ka watuslik misjonitöö Solusis algas sawionnides, mis kaetud õlgatusega, kuid sellest ei olnud wiga. Seeme, mis esimesed pioneerid raskustega külwasid, on kannud sajakordset wilja.

Praegu on Solusi üks täielikumaid misjonijaamu Sambesi unionis. Kui hoopis teisjagune on kõik, kui wõrrelda sellega mis oli enne, kui malaaria nõudis ohvreid nii walgete kui ka mustade hulgast!

Dr. Carmichael oli esimene adventistide misjoniarst, kes pani oma elu ohwrialtarile paganate eest. Arsti haua kõrwal asuwad wenna Trippi ja tema poja hauad, kes kõik surid ühel aastal.

Solusil on olnud eesõigus ja au püstitada esimesed mälestusmärgid misjoniõhwrile kohta; mitte marmorambad, waid lihtsad kiviplaadid tähistawad ustawate pioneeride puhkepaita.

Praegu on meil Solusis enam kui 230 õpilast, kes ettevalmistuskoolis lajewad endid koolitada misjonärideks. Nii mõnigi neist võib saada kätitatud paganate küladesse, kes seni pole ristiusust midagi kuulnud.

Sambesi unionis on praegu neli hospitalit ja mõningad abiandmispunktid.

Jumal võib-olla ei kutsu sind ialgi selleks, et oma kodumaad maha jätta ja üle ookeani sõita, ja igatahes ei kutsu ta sind selleks, et sa pead oma elu jätma, aga sa võid teda teenida seal kus sa oled, ja võid kaasa aidata oma andega.

J. H. Harrison,
Sambesi unioni sekretär.

Loeng 24. juunil.

Walgus pimedatele.

„Kui sa ei ole wait, siis annan sind walgele mehele,“ nii ahwardas woor pärismaalane ema oma last, keda ma tahksin arstlikult läbi waadata. Kartlikult waatas wäike pois mulle otja ja neelas wapralt pisarad alla, et ma neid ei näeks. Nii lähedal olla eurooplasele, ja pealegi arstile, oli temale justkui trahw, mis tema jumalad temale määranud. — See oli ainult üks paljudest igapäewastest juhtumest. Nagu see laps seisis meie ees täis eelarwanusi, nii seisawad ka täiskaswanud. Nad otšiwad meilt küll abi endale ja oma lastele, aga ainult seepärast, et nad mujalt kuskilt ei leia. Meie üllesanne seisab selles, et neid hirmust wabastada, nende usaldust meie töö vastu võita ja neid ebausust päästa.

Te peaksite endid korra asetama neegri hingellu. Siis te mõistaksite tundeid, mis neil on

valge arsti vastu. Warem lewitati nende kohta kohutavaid kuulujutte. Nii jutustati, et valge arst lööwat raudnaela mustamehe peasse, ta awaldawat saladuslikku mõju ja surmawat hinge. Ei ole ime, et need kartlikud ebausklikud looduslapsed väga wastumeelselt meist abi küsivad. Veel tänapäew õhutatakse walejuttudega meie vastu. Janaatilised pärismaalased püüawad maha teha walgete rawiwiijid ning ülistawad oma nõid-arste ja imetegijaid.

See tahtistus on üldiselt mõidetud. Pärismaalased teawad, et meie misjoni-rawilad on neile kasuks, ja et meie arstid paremini aitawad kui nende targad. Nad on leidnud, et hirmujutud ei wasta tõele. See hingede päästmiseks on waba.

Me ei awa mitte raudnaelaga mustamehe pead, waid seiwastu jüdanit igawese ewangeeliumiga.

Kord tõi üks isa oma kaks tütarit meie juure. Saime teada, et temal on ka veel pime poeg. Nõid kolm last opereeriti meie rawilas ja nüüd nad näewad. Samal ajal pidasime nende emale piiblitunde; Issand awas tema mõistuse, et ta hakkas tundma teda ja ewangeeliumi. Ta käib ustawalt oma Lunastaja järel.

Jumala armu läbi laieneb arstlik misjonitöö järjest. Ta on oma tuleproowi läbi teinud ning on ojutunud Angolas ja fogu Lõuna-Aafrikas selleks, milleks Jumal ta määranud: paremaks käeks ewangeeliumi kuulutuses.

Dr. R. B. Parsons,

Koguduse kord

Koguduse nõukogu. — Koguduse nõukogu koosneb jutlustajast, vanemast või vanematest, diakonitest, kirjatoimetajast, kassapidajast, misjoniühingu juhist (kui selleks pole koguduse vanem), misjoniühingu kirjatoimetajast, hingamis-päevakooli eestseisjast ja MV-noorte juhist; kus näib olevat tarvilik, seal walitakse täiskogu walimisistungil nõukogusse veel kaks või kolm koguduse liiget. Mõnel maal on nõukogus ka diakonissid.

Koguduse nõukogu koosolekud. — Koguduse nõukogu koosolekuid peaks peetama vähemalt kord kuus. Suurtes kogudustes võib pidada nõukogu koosolekuid isegi sagedamini. Soovitav on mõnikord isegi iganädalased koosolekud.

Tõuseb palju probleeme, mis nõuavad kohest otsustamist. Koguduse liikmete üleminek teise kogudusse ja uute liikmete vastuvõtmine wajavad läbirääkimist ja kogudusele hääletamiseks ettepanemist.

Nendel istungitel räägitakse ka koguduse tegevuse üle. Kassapidaja annab aru koguduse rahanduslikust seisukorrast, laekunud ja wäljamakstud summadest. Samuti iga ametnik peab andma aru tööst, mille eest ta on vastutav.

Peab revideeritama koguduse nimistut. Peab tehtama korraldusi haigete, raskustes olevate ja leigeks jäänud liikmete külastamiseks. Peaks räägitama kõigi liikmete waimuliku taseme üle; samuti tehtama plaane, et tõmmata kõiki aktiivsesse misjonitöösse.

Kooli nõukogu istungid. — Kogudustes, kus on organiseeritud koguduse kool, juhib kooli tegevust selleks walitud eri nõukogu. Walitakse nõukogu esimees ja kirjatoimetaja. Kirjatoimetaja kirjutab aruande nõukogu istungitest ja tegevusest. Nõukogu peaks leidma aja korrapäraseks kooskõimiseks. Erakorraliselt kutsub

nõukogu kokku esimees, kui selleks tekib wajadus.

Vanemate koosolekud. — Koguduse tähtis tegevus on vanemate kasvatamine nende kohustustes ja vastutustes. Tunnistused ütlevad, et vanemate töö on tähtsaim ja et „vanemad peavad saama õpetust nende pühades kohustustes.“ Juba noored mehed ja naised peaksid saama juhiseid enne, kui nad wõtavad endile vanemate kohustused; kuid kuna need juhtumid on haruldased, siis need, kes on juba vanemad, peaksid endid wälja aitama puuduvatest teadmistest. General Konverentsi Kodu Osakond on wälja töötanud õpetamise kava ja selle peab kohalikus koguduses läbi wiima kas Emade Osakond või Vanemate nõukogu.

Koguduse Emade Osakond või Vanemate Nõukogu on kujundatud väga lihtsalt ja koosneb juhist ning kirjatoimetajast, wajaduse korral ka abidest. Käies koos harilikult kaks korda kuus, tegutsevad need osakonnad liidu sisemisjoni osakonnalt saadud juhiste järele. Kuna koguduse edu oleneb kodu mõjust, siis peaks iga kogudus hoolitsema nende vanemate osakondade ellukutsumise ja tööle rakendamise eest.

Töökoosolekud. — Koguduse töökoosolekuid võib korraldada kord kuus, veerandaastas või aastas wastawalt koguduse wajadustele. Neil koosolekutel antagu täielik aruanne koguduse tegevustest; aastakoosolekul antagu ülevaade kogu läinud aasta tegevusest. Kus võimalik, peaks esitatama need aruanded kirjalikult ja need peaksid sisaldama järgmist:

1. Kirjatoimetaja aruanne, mis näitab wastu wõetud ja wälja heidetud liikmete arvu aasta jooksul, praegune liikmete arv ja lühike ülevaade otsustest, mis on tehtud ametnike poolt nende ühistel istungitel.

2. Misjoniühingu kirjatoimetaja aruanne, mis annab ülevaatliku pildi misjoniüritustest, koos uute plaanidega tulevikus.

3. Aruanne kassapidajalt, mis näitab koguduses saadud ja liidu kassapidajale edasi saadetud kümnise suurust; samuti täielik aruanne saadud ja edasi saadetud misjoni annete kohta; edasi kohalik koguduse fondide läbikäik.

4. Aruanne diakonitele nende tööst vaeste ja teiste isikute juures, kes on usaldatud nende hoole alla.

5. MV-noorte osakonna aruanne osakonna kirjatoimetajalt tehtud misjonitööst ja teistest üritustest.

6. Aruanne hingamispäevakooli kirjatoimetajalt, mis sisaldab hp. kooli liikmete arvu ja teisi küsimusi ühenduses hingamispäevakooliga.

Muusika osa jumalateenistusel. — „Muusikal on suur mõju paremusele; ent me ei kasuta kõike sellest meie jumalateenistusel. Laul on loodud tundmuste mõjul või otse erijuhtumeiks; tihti aga lauljad kannavad ta ette tundetult ja muusika kaotab mõju kuulajatele. Muusikas peab olema ilu, hoogu ja väge. Tõstke oma lauludes hääled kiituseks ja pühendumiseks. Võtke appi ka, kui see on võimalik, instrumentaalne muusika, ja laske aulik kooskõla tõusta üles Jumala juure, kui meelepäraline ohver Jumalale.“ — *Testimonies for the Church IV, lhk. 71.*

Laulge vaimu ja arusaamisega. — „Oma püüetes kätte saada inimesi, ei pea Jumala saadikud järgima maailma viise. Oma koosolekutes nad ei pea kasutama maailmalikke lauljaid ega teaterlikku esinemist, et äratada inimeste huvi. Kuidas võib oodata, et need, kellel pole huvi Jumala Sõna vastu, kes pole iial lugenud Jumala sõna tõsise sooviga selle tõdede mõistmiseks, võivad laulda vaimu ja arusaamisega? Kuidas võib olla nende süda kooskõlas püha laulu sõnadega? Kuidas võib taevane koor ühineda muusikaga, mis on vaid vorm?“

„Küllalt selgesti pole võimalik kirjeldada vormilise jumalateenistuse pahet, kuid sõnades on võimatu väljendada tõelise jumalateenistuse õnnistusi. Kui inimolevused laulavad vaimus ja arusaamisega, siis võtavad taevased muusikud kandlid ja ühinevad tänulauluga. See, kes on annud meile kõikidele anded, mis teevad meid Jumala töölisteks, ootab, et Tema sulased arendaksid oma häält rääkimises ja laulus nõnda, et kõik võiksid ette kantavat pala mõista. Nõutav pole mitte vali laul, vaid puhas heli, korralik hääldamine ja selge väljendus. Võtke kõik aega arendada oma häält, et Jumalat võidaks kiita selgete, mahedate helidega, mitte jämedalt ega kriiskavalt, mis teeb kõrvale valu. Võime laulda. on and Jumalalt; tarvitage seda Tema auks.

„Kui peetakse koosolekuid, siis valige teatud arv isikuid, kes võtavad osa laulust. Saatke laulu muusikariistadega, mida käsitavad õppinud käed. Meie ei peaks seisma instrumentaalmuusika kasutamise vastu meie töös. Seda osa jumalateenistusest peaks hoolikalt juhitama, sest see on Jumala kiitus laulus.

„Lauldama ei peaks alati ainult väheste poolt. Nii sageli kui võimalik ühinegu lauluga ka terve kogudus.“ — *Testimonies for the Church, IX lhk. 143. 144.*

Koorijuhtide valimine. — Peaks olema väga ettevaatlik valides koorijuhte või neid, kelle käes on muusika valimine või juhtimine koguduse jumalateenistustel. Ainult neid, keda tuntakse täielikult pühitsetud isikutena, peaks valitama sellesse ossa koguduse töös. Väga palju halba on tehtud, valides pühitsematuid juhte. Neid, kes eksivad oma otsustes jumaliku muusika valimisel, ei peaks valitama. Maailmalikku või kaheldava ja küsitava iseloomuga muusikat ei peaks iial toodama koguduse jumalateenistustele.

Hankides erimuusikat, peaksid koorijuhid, kus võimalik, nõu küsima jutlustajailt, et valitavad laulud kooskõlastuksid jutluse mõttega. Koorijuhid alluvad jutlustaja või koguduse vanemate juhtimisele ega tegutse sõltumatult nendest. Koorijuht peaks nõu pidama nendega mitte üksi ettekantava muusika üle, vaid ka lauljate ja mängijate valimise üle. Koorijuht oma ametilt ei kuulu koguduse nõukogusse.

Koguduse koor. — Pühitsetud muusika on tähtis osa avalikes koosolekutes. Kogudusel on sama vajadus ja õigus valida koori liikmeiks ainult neid, kes õieti esitavad koguduse põhimõtteid, nagu tal on õigus valida koguduse ametnikke. Koori liikmetel on tähelepanuäratav osa koguduse jumalateenistustes. Nende võime laulda on ainult osa nendest omadustest, mis neil peaks olema. Nemad peaksid olema koguduse liikmed ja neil peab olema kasin ja väarikas käitumine. Esinemises ja riietuses peaksid nad täielikult järgima kõigile koguduse põhimõttele, jättes nii moes kui riietuses teistele koguduse liikmetele hea mõju. Isikuid, kelle kohta ei olda kindel nende pühitsuses või kes on kaheldava iseloomuga või ebakohaselt rietatud, ei peaks lubatama osa võtta muusikalistest ettekannetest meie jumalateenistustel. Koguduse ametnikud on selle määruse täideviimise eest vastutavad.

Volitamatud kõnelejad. — Meie kogudused on sageli olnud sunnitud kuulama ebakohaseid isikuid rääkimas. Ei milgi tingimusel pea lubama jutlustaja, vanem või mõni teine koguduse ametnik koosoleku juhtimist või osa avalikest ettekannetest võõrale või volitamatu isikule. Mõnikord isikud, kes on välja heidetud jutlustaja

ametist või lahutatud kogudusest teises kohas või kellel pole mingit osa kogudusega, tahavad esineda ja kavalate sõnadega võita sissepääsu meie kogudusse. Suure ettevaatusega peaks seda takistatama. Igaüks, kes on vääriline koguduse usaldusele, võib saada vastava volituse. Kõigile teistele keeldutakse seda andmast. Ühtki kõrvalekaldumist sellest seadusest ei peaks lubatama. Iga vanema, jutlustaja ja liidu esimehe kohus on valvata, et seda nõuet täidetakse.

Teadaanded. — Koguduste jumalateenistuse juhid peaksid põhjalikult kaaluma teadaannete pikkust ja iseloomu, mida nad võivad anda hingamispäeva jumalateenistustel. Sageli antakse teadaandeid, mis sisaldavad kõiksugu maailmalikke asju, ega ole mingil viisil ühendatud hingamispäeva jumalateenistusega ega koguduse tööga. Jutlustajad ja koguduse vanemad peak-

sid kõik sääraseid teadaanded ära jätma, seega hoides hingamispäeva pühitsemise vaimu.

Külalislahkus. — Igas koguduses peaks arendatama külalislahkuse vaimu. Midagi pole nii koguduse vaimulikku elu surmav, kui külm, vormilik õhkkond, mis ajab eemale kõik külalislahkuse ja kristliku vennalikkuse. Iga liige peaks arendama seda olulist osa tõelikus kristlikus elus ja kogemustes. Eriti peaks see olema ühenduses jumalateenistusega. Iga võõrast, kes on meiega jumalateenistustel, peaks südamlikult tervitatama ja koheldama aupaklikult. Koguduse ametnike ülesanne on määrata kedagi, kes pööraks tähelepanu võõrastele ja tervitaks neid, kes tulevad koguduse jumalateenistustele. „Ärge unustage külalislahkust, sest selle läbi on mõningad ilma teadmata külalisteks vastu võtnud ingleid.“ Ebr. 13, 2.

Kus on teie usk?

„Kus on teie usk?“ Luuk. 8, 25.

Jeesus sõitis jüngeritega järvel. Nende kohal oli Galilea ilus sinitaevass. Taevass kiirgas rõõmjana ja järvel oli vaikne. Purjetamisel jäi väsimusest roidunud õpetaja magama.

Järsku tõusis hirmus torm, nagu see seal tihti sünnib. Ta pekis vihaseilt laineid, fiskus purjesid mastist; legadus tõusis laevufeses. Sõitjad karjusid üksteisele käsklusi: aerud kätte, wesi paadist wälja tõsta, kui tahate uppumisest pääseda! Kõik nende katsed olid asjatud. Hirmuga nad nägid jeda. Nad tõstsid järjest wett wälja, kuid märkasid sealjuures, et huffumine on möödapääsmatu.

Ja siis — äärmises hädas nad pöördusid Jeesuse poole. Siis alles keegi mõtles Jeesusele. Nad astusid tema juure ja äratasid tema: „Õpetaja, me huffume!“ Tema aga tõusis, käskis tuult ja merd. Kõik wakis.

Siis, pöördudes kahwatanud meeskonna poole, ta küsis lihtsalt: „Kus on teie usk?“

See küsimus taatis enam korda kui mõni moraalne jutlus; see tabas nende seesmust ja siiladas õpetuse, mida nad ei unustanud kunagi. Jeesus oleks wõinud noomitusjutluse pidada, aga ta loobus sellest, esitades waid ühe küsimuse — ja jeda nad ei unustanud iialgi.

Kuhu jäi nende usk? Nad lootsid enestele. Olid nad ju tublid meremehed. Mastate wiisi nad sõitsid juba järvel. Nad lootsid minewikus tehtud meremeeste kogemusele, lootsid aerudele, tüürile — **f u n i t õ u s i s h i r m u s t o r m.**

Kus oli nende usk? Nad lootsid paadile. Nad tundsid hästi oma paati. Hull aastaid teenis see neid. Nii mõnelegi tormile oli ta vastu pidanud.

Nad lootsid oma tugewale paadile — **f u n i t õ u s i s h i r m u s t o r m.**

Siis, kui oldi proowitud kõik meremeestele tuntud abinõud, ja kui see ei aidanud, kui iga võimalik abinõu oli wõimetu; kui nad nägid oma huffumist, — siis alles nad läksid Jeesuse juure, siis kiskendasid nad Issanda poole — jah nii teewad inimesed. „Tema päästis neid ahastusest.“ — Nii teeb Jumal.

See sündmus Luuka 8. peatükis ei ole ainult huwitaw, ta on meile ka õpetuseks kirjutatud. Elu jarnaneb merele. Me sõidame sellel; mõnikord ta on peegelsile ja rahulik. Tasane tuul puhub ja süda on kerge. Täna näib kõik rahulikuna ja lõbusana, aga ühel päewal tõuseb elumerel metsik torm. Järsku tõuseb metsik torm, huffumine. Ta tuleb ajal, millal te jeda ei oota ajal, millal te olete täiesti findlad enesele. Kus on siis teie usk?

Kas toetute enesele? Tänapäewa maailm on küllastatud kirjandusega. See toonitab enesetunde, julguse wajadust. See on saanud fireks ja usundiks. See on, kui omatakse usku enesesse, — kuid jeda ainult teatava piirini. Jumal aitab neid, kes ise ennast aitawad. Kuidas on aga lugu siis, kui ei suudeta enam aidata end?

Kus on teie usk?

Toetute ka teie paadile, — elu olufordadele, materjaalsele toetusile, oma heale teenistusele. korrapärajale fisketulekuile, terwile, pangaarwile, jõbrale, perekonnale? Aga kui paat wett siise lasseb ja huffub — mis siis?

Kui te kaotate oma terwile, teenistuskohta, kui kõik, millele olete rajanud, ei aita enam ja teie plaanid tühjuwad, — **f u s o n s i i s t e i e u s k ?**

Wäljaandja: S. B. Adw. A. Gesti Liit. Toimetuss ja talitus: Merepuiestee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: S. Bilt.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastass 150 senti. Posti jooksew arwe 192.

„Kiirtrükk“, Tallinn, Rüütli 4. 1939.

25. mail 1939.

Sind 15 senti.